

Αριθμ. Απόφ.: 882/2007

ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

**ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΗ
ΤΟΥ ΤΡΙΜΕΛΟΥΣ ΣΤΡΑΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ**

Το Δικαστήριο που συγκροτήθηκε από τους Δικαστές:

- 1. ΠΑΠΑΔΑΚΑΚΗ** Νικόλαο, Στρατιωτικό Δικαστή **Β'**, Προεδρεύοντα κατ' άρθρο 173 ΣΠΚ, επειδή κωλύεται ο Πρόεδρος,
- 2. ΚΑΙΣΑΡΗ** Κωνσταντίνα, Στρατιωτικό Δικαστή **Δ***

και τον Στρατοδίκη:

ΑΝΔΡΕΑΔΗ Παναγιώτη, **Ταγματάρχη (ΠΖ)**,

που κληρώθηκε με την υπ' αριθμόν **524/2007 Απόφαση** του Στρατοδικείου Αθηνών, την Αντεισαγγελέα **ΖΟΥΒΕΛΟΥ Ευσταθία**, Στρατιωτικό Δικαστή **Γ'**, που αναπληρώνει, κατ' άρθρο 174 ΣΠΚ, τον Εισαγγελέα και τους αρχαιότερους Αντεισαγγελείς, επειδή κωλύονται και τον Γραμματέα **ΝΤΕΝΤΟΠΟΥΛΟ Αθανάσιο**, Ανθυπασπιστή (ΔΓ), συνεδρίασε δημόσια στην Αθήνα και στην αίθουσα που έχει καθοριστεί για τις συνεδριάσεις του, σήμερα, την **14^η** του μηνός **Μαρτίου**, του έτους δύο χιλιάδες επτά (2007) και ώρα 09:00', κατά την οποία ο παραπάνω Στρατοδίκη, μετά από πρόσκληση του Προέδρου, ορκίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 183 ΣΠΚ, για να δικάσει τον:

Ν. Θ. του Χ., που παραπέμφθηκε σε δίκη με το υπ' αριθμόν 48/2007 **κλητήριο θέσπισμα** του Εισαγγελέα του Στρατοδικείου Αθηνών και κατηγορείται για, ανυποταξία σε **ειρηνική περίοδο**, ο οποίος, αφού παρουσιάστηκε στο Δικαστήριο, χωρίς δεσμά, όταν ρωτήθηκε από τον Πρόεδρο για την ταυτότητα του, αποκρίθηκε ότι ονομάζεται:

Ν. Θ. του Χ. και της **Z.**, ετών ..., που γεννήθηκε (το έτος ...) στο **A.** και κατοικεί στο **Π. Α.**, (οδ. **K.**, αρ. 20), πρώην Στρατιώτης (**TΘ**) του **ΚΕΤΘ**, με ΣΑ: .../..., Έλληνας και Χριστιανός Ορθόδοξος, ο οποίος δήλωσε ότι δεν έχει συνήγορο και ότι θα υπερασπιστεί μόνος τον εαυτό του.

Στο σημείο αυτό η Εισαγγελέας, αφού πήρε το λόγο, πρότεινε να κηρυχθεί απαράδεκτη η ασκηθείσα κατά του κατηγορουμένου ποινική δίωξη για την πράξη που κατηγορείται, λόγω εκκρεμοδικίας.

Το Δικαστήριο, αφού διασκέφθηκε μυστικά στην έδρα του, παρόντος του Γραμματέως, κατάρτισε και ο Πρόεδρος δημοσίευσε αμέσως την απόφαση του Δικαστηρίου, η οποία είναι η εξής:

I. Αποτελεί αίτημα της κοινής λογικής η μη υποβολή μίας και της αυτής υποθέσεως στην ταυτόχρονη κρίση δύο διαδικασιών ενός ή δύο διαφόρων δικαστηρίων. Γίνεται έτσι δεκτό ότι από τη στιγμή που θα αρχίσει η ποινική δίκη με την κίνηση της ποινικής δίωξης ως προς ένα αντικείμενο, τότε, ενόψει του ότι η

υπόθεση είναι εκκρεμής (:εκκρεμοδικία), ανακύπτει δικονομικό εμπόδιο για τη δημιουργία και άλλης δίκης όσον αφορά στο ίδιο αντικείμενο (βλ. σχετικά *X. Λέδε*, Το αντικείμενο της ποινικής δίκης, 1961, σελ. 175· *N. Ανδρουλάκη*, Θεμελιώδεις έννοιες της ποινικής δίκης, 1994, σελ. 152).

Ειδικότερα, από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 36, 43 και 57 ΚΠΔ προκύπτει ότι, αν για την ίδια πράξη κινήθηκαν διαδοχικά κατά του ίδιου προσώπου δύο ποινικές διώξεις ενώπιον του ίδιου Δικαστηρίου, η δεύτερη από αυτές κηρύσσεται απαράδεκτη λόγω της αρνητικής δικονομικής προϋποθέσεως της εκκρεμοδικίας, η οποία εμποδίζει τη νέα δίωξη, ενώ από τον συσχετισμό των διατάξεων των άρθρων 125 και 132 ΚΠΔ αβίαστα προκύπτει ότι η εκκρεμοδικία εμφανίζεται όχι μόνον σε μία δικαστική αρχή, αλλά και σε περισσότερες από μία (βλ. *I. Ζησιάδη*, Ποινική Δικονομία, τόμ. Α', 1976³, σελ. 307 επ. *N. Ανδρουλάκη*, όπ. π., σελ. 236 επ. · *Αδ. Παπαδαμάκη*, Ποινική Δικονομία (Θεωρία-Πράξη-Νομολογία), 2002, σελ. 246 *K. Σταμάτη*, Η προκαταρκτική εξέταση στην ποινική διαδικασία και οι αρχές της νομιμότητας και της σκοπιμότητας, 1984, σελ. 218 και 227 · ΑΠ 291/1963, ΠοινΧρον ΙΓ'(1963), 614 - ΑΠ 428/1967, ΠοινΧρον ΙΖ' (1967), 684 Πλημ.Καλαμ. 181/1961, ΠοινΧρον ΙΑ' (1961), 286).

Εξάλλου, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 370 στοιχ. γ' ΚΠΔ σε συνδυασμό με το άρθρο 213§1 ΣΠΚ, η ποινική δίκη τελειώνει με την κήρυξη της ποινικής διώξεως απαράδεκτης στις περιπτώσεις που υπάρχει δεδικασμένο (άρθρο 57). Σύμφωνα δε με τη διάταξη του άρθρου 57§1 ΚΠΔ (που εφαρμόζεται κατ' άρθρο 213§1 ΣΠΚ και στις διαδικασίες ενώπιον των στρατιωτικών δικαστηρίων) αν κάποιος έχει καταδικαστεί αμετάκλητα ή αθωωθεί ή έχει παύσει ποινική δίωξη εναντίον του, δεν μπορεί να ασκηθεί και πάλι εις βάρος του ποινική δίωξη για την ίδια πράξη, ακόμη κι αν δοθεί σ' αυτήν διαφορετικός χαρακτηρισμός, ενώ κατά την παράγραφο 3 του ίδιου ως άνω άρθρου αν παρά την πιο πάνω απαγόρευση ασκηθεί ποινική δίωξη, κηρύσσεται απαράδεκτη λόγω δεδικασμένου.

Από την παραπάνω διάταξη του άρθρου 57§1 ΚΠΔ προκύπτει ότι για την ύπαρξη δεδικασμένου απαιτούνται οι εξής προϋποθέσεις: α) αμετάκλητη απόφαση, με την οποία κάποιος να έχει αμετάκλητα καταδικασθεί ή αθωωθεί ή να έχει παύσει η ποινική δίωξη εναντίον του (τυπικό δεδικασμένο), β) ταυτότητα πράξεως και γ) ταυτότητα προσώπου (βλ. *N. Ανδρουλάκη*, όπ. π., σελ. 436 *I. Ζησιάδη*, όπ. π., σελ. 419 επ. · *A. Καρρά*, Μαθήματα Ποινικού Δικονομικού Δικαίου, τεύχος β', 1990³, σελ. 55 επ. · *Θ. Γιαννόπουλου*, Παρατηρήσεις στην ΑΠ 918/1992 (σε Συμβ.), ΠοινΧρον ΜΒ'(1992), σελ. 699 - ΑΠ 1404/1991, Υπέρ. 1992, 316 · ΑΠ 1392/1992, Υπέρ. 1994, 569).

Ως πράξη νοείται το ιστορικό γεγονός, δηλαδή η υλική πράξη και πνευματική κίνηση, με όλα τα αποτελέσματα στον εξωτερικό κόσμο, καθ' όλη τη διαδρομή και καθ' όλες τις πραγματικές και νομικές όψεις της, τις οποίες ο δικαστής έχει δικαίωμα (και υποχρέωση) να ερευνήσει και αξιολογήσει αυτεπαγγέλτως. Σε σχέση με την ταυτότητα πράξεως πρέπει να λεχθεί ότι αυτή συντρέχει όταν η προς εκδίκαση πράξη συγκροτείται αντικειμενικά από τα ίδια πραγματικά περιστατικά, από τα οποία απαρτίζεται κατά τα ουσιώδη αντικειμενικά της στοιχεία και η πράξη για την οποία έχει εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση [βλ. ΑΠ 246/1993, με παρατηρήσεις *Αδ. Παπαδαμάκη*, Υπέρ. 1993, 578 · ΑΠ 1306/1998, ΠοινΧρον ΜΘ'(1999), 716 · ΑΠ

1559/2002, ΠοινΧρον ΝΓ(2003), 535 · ΕφΘεσ 1430/1999, ΝοΒ 1999, 646 - ΕφΑΘ 2168/2000, ΠοινΧρον ΝΑ' (2001), 74 ΠλημΑΘ 5447/2000, ΠοινΔικ 2001, 25].

Σημειωτέον, εξάλλου, ότι η ταυτότητα της πράξεως — η οποία ειρήσθω εν παρόδω αποτελεί κοινό μέγεθος εκτός από τον θεσμό του δεδικασμένου και για τους θεσμούς της εκκρεμοδικίας και της μεταβολής της κατηγορίας (βλ. *Γρ. Καλφέλη*, Το έννομο αγαθό ως βάση για τη λύση του προβλήματος της μεταβολής της κατηγορίας στην ποινική θεωρία, 1985, σελ. 94 επ. και 235-241) — δεν αναιρείται από την πρόσδοση διαφορετικού νομικού χαρακτηρισμού ή την παραδοχή επιβαρυντικών περιστάσεων [βλ. ΑΠ 390/1991, ΠοινΧρον ΜΑ' (1991), 1080 ΑΠ 1747/1999, με παρατηρήσεις *Μ. Καιαφα-Γκμπάντι*, Υπέρ. 2000, 292 · ΕφΑΘ 2866/1996, Υπέρ. 1997, 332 και σημείωση *Λ. Μαργαρίτη* · ΕφΑΘ 2168/2000, όπ.π. Πλημθεσ 1395/1999, Υπέρ. 2000, 240].

Πρέπει δε στο σημείο αυτό να παρατηρηθεί ότι ναι μεν οι διατάξεις που υποδεικνύουν έμμεσα την αρχή της εκκρεμοδικίας δεν κάνουν λόγο (όπως η διάταξη του άρθρου 57 ΚΠΔ) για την «ίδια πράξη», αλλά για το ίδιο έγκλημα, δεν αμφισβητείται, ωστόσο, ότι και στην περίπτωση της εκκρεμοδικίας, που αποτελεί όπως και το δεδικασμένο έκφραση της αρχής «ne bis in idem» (βλ. *Ι. Μανωλεδάκη*, Παρατηρήσεις στο ΒουλΣυμβΠλημθεσ 628/1971, Αρμ. 1972, 268 επ. · *Κ. Σταμάτη*, όπ. π., σελ. 218 · *Λ. Μαργαρίτη*, Αυτοτελής ισχυρισμός περί κηρύξεως της ποινικής διώξεως απαράδεκτης λόγω εκκρεμοδικίας, ΠοινΔικ 2005, σελ. 65 επ. · ΑΠ 917/1977, ΠοινΧρον ΚΗ'(1978), 209 ΑΠ 291/1998, ΠοινΧρον ΜΗ'(1998), 904), η ταυτότητα της πράξεως ως πραγματικό γεγονός ενδιαφέρει (βλ. *Χ. Λέδε*, όπ. π., σελ. 110 επ. · *Γρ. Καλφέλη*, όπ. π., σελ. 159 επ.). Και τούτο διότι η πράξη κι όχι το έγκλημα αποτελεί αντικείμενο της ποινικής δίκης, αφού από το αποτέλεσμα της δίκης θα κριθεί αν μία συγκεκριμένη πράξη φέρει ή όχι το χαρακτήρα εγκλήματος.

Είναι φανερό, επομένως, ότι τα όρια της εκκρεμοδικίας συμπίπτουν με τα όρια του αντικειμένου της ποινικής δίκης. Εφόσον, λοιπόν, η αναγνώριση του θεσμού της εκκρεμοδικίας προκύπτει από τις ρυθμίσεις των άρθρων 27§1 σε συνδυασμό με τα άρθρα 57§3, 125 και 132 ΚΠΔ, η δε παραδοχή της ως αρνητικής διαδικαστικής προϋποθέσεως δεν αμφισβητείται, η ποινική διαδικασία εμποδίζεται να προχωρήσει (βλ. σχετικά *Λ. Μαργαρίτη*, όπ. π., σελ. 66 *Λ. Μαργαρίτη-Ν. Παρακευόπουλου*, Ποινολόγια, 2000, σελ. 183 · ΒουλΣυμβΔΣΑερΑΘ 660/1985, με δεκτή πρόταση *Αδ. Παπαδαμάκη*, σε «Ποινικά Ανάλεκτα», 1994, σελ. 83 (86-87) · ΒουλΣυμβΔΣΘεσ 122/1987, με δεκτή πρόταση *Αδ. Παπαδαμάκη*, Αρμ. 1988, 60).

Κατά μία άποψη, που υποστηρίζεται από μεγάλο τμήμα της θεωρίας και γίνεται παγίως αποδεκτή από τη νομολογία (βλ. ενδεικτικά: *Χ. Λέδε*, Η εκκρεμοδικία εν τω ποινικώ δικαίω, ΠοινΧρον ΙΑ'(1961), σελ. 1 επ. και ιδίως 11 · *Ι. Ζησιάδη*, Ποινική Δικονομία, τόμ. Α', 1976³, σελ. 307-308 · *Αθ. Κονταξή*, Κώδικας Ποινικής Δικονομίας, τόμ. 1, 1993³, σελ. 484 · ΑΠ 1029/1999, Υπέρ. 1999, 1380 · ΑΠ 924/2001, ΠοινΔικ 2001, 1085 · ΒουλΣυμβΕφΑΘ. 71/1984, ΠοινΧρον ΛΔ'(1984), 865 · ΕφΑΘ 2168/2000, ΠοινΧρον ΝΑ' (2001), 74 ΒουλΣυμβΠλημθεσ. 1641/1990, Υπέρ. 1991, 250 · ΒουλΣυμβΔΣΘεσ 122/1987, όπ. π.), ως απαράδεκτη κηρύσσεται, λόγω εκκρεμοδικίας, εκείνη η ποινική δίωξη η οποία ασκήθηκε μεταγενέστερα, αλλά μόνο εφόσον η πρώτη δίωξη δεν πάσχει από ακυρότητα, συνισταμένη στην έλλειψη ορισμένης δικονομικής προϋποθέσεως, ή προηγείται διαδικαστικά. Κατ' άλλη, εκ διαμέτρου αντίθετη άποψη, που εμφανίζεται πειστικότερη, ως απαράδεκτη, λόγω

εκκρεμοδικίας, κηρύσσεται σε κάθε περίπτωση εκείνη η ποινική δίωξη που ασκήθηκε σε μεταγενέστερο χρόνο, ανεξάρτητα από το βαθμό της διαδικαστικής της ωριμότητας (βλ. σχετικά *N. Ανδρουλάκη*, όπ. π., σελ. 237 και σημ. 15 · *A. Καρρά*, Ποινικό Δικονομικό Δίκαιο, 1993, σελ. 303 · *A. Παπαδαμάκη*, όπ. π., σελ. 246 · *Aθ. Ζαχαριάδη*, Παρατηρήσεις στο Βουλ.Συμβ.Πλημ.Αθ. 3934/1993, Υπέρ. 1995, σελ. 127 επ.).

II. Στην προκειμένη περίπτωση σε βάρος του κατηγορουμένου κινήθηκε ποινική δίωξη και παραπέμφθηκε στο ακροατήριο του Τριμελούς Στρατοδικείου Αθηνών με το υπ' αριθμ. 1712/1-12-2006 κλητήριο θέσπισμα του Εισαγγελέα του Στρατοδικείου Αθηνών, το οποίο επιδόθηκε στον κατηγορούμενο στις 12-1-2007, για να δικασθεί για την πράξη της ανυποταξίας σε ειρηνική περίοδο, που φέρεται ότι τελέσθηκε στο στρατόπεδο του από 23-1-1996 μέχρι 18-7-2006.

Συγκεκριμένα με την ανωτέρω δίωξη και την παραπομπή στο ακροατήριο, αξιολογήθηκαν ποινικά τα εξής πραγματικά περιστατικά: Ο κατηγορούμενος ως στρατεύσιμος κλάσεως 19... με ΣΑ: .../..., σε ειρηνική περίοδο, ενώ κλήθηκε με την υπ' αριθμόν .../... ΕΔΥΕΘΑ/ΓΕΣ κατά το νόμο περί Στρατολογίας, προκειμένου να προσέλθει και να καταταγεί ως στρατεύσιμος στις τάξεις του Στρατού Ξηράς και συγκεκριμένα στο την 22-1-1996, δεν κατατάχθηκε την παραπάνω ημερομηνία, όπως όφειλε, και έτσι έγινε ανυπότακτος από 23-1-1996 μέχρι 18-7-2006, κατά την οποία παρουσιάσθηκε αυθόρμητα στο Β' Σ.Γ. Αθηνών και διακόπηκε έτσι η ανυποταξία του.

Πρέπει δε να σημειωθεί ότι επί της υποθέσεως αυτής εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 641/14-2-2007 απόφαση του Τριμελούς Στρατοδικείου Αθηνών, με την οποία ο κατηγορούμενος κηρύχθηκε αθώος, επειδή κρίθηκε ότι ελλείπει στοιχείο της αντικειμενικής υποστάσεως του εγκλήματος, για το οποίο παραπέμφθηκε να δικασθεί. Η ως άνω αθωωτική απόφαση δεν έχει καταστεί ακόμη αμετάκλητη, καθόσον δεν έχει παρέλθει η προθεσμία για την άσκηση των ενδίκων μέσων της αναθεωρήσεως και αναιρέσεως (άρθρο 212 §§1 και 2 ΣΠΚ και άρθρο 507§1 σε συνδ. με το άρθρο 473§3 ΚΠΔ), δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από την από 14-3-2007 βεβαίωση του Γραμματέα του Στρατοδικείου Αθηνών, η ανωτέρω απόφαση δεν έχει εισέτι καταχωρηθεί καθαρογραμμένη στο ειδικό βιβλίο καθαρογραφής αποφάσεων που τηρείται στη γραμματεία του Στρατοδικείου.

Περαιτέρω, κατά του αυτού ως άνω κατηγορουμένου κινήθηκε μεταγενέστερα νέα ποινική δίωξη με το υπ' αριθμ. 48/15-1-2007 κλητήριο θέσπισμα του Εισαγγελέα του Στρατοδικείου Αθηνών, με το οποίο παραπέμφθηκε να δικασθεί στο ακροατήριο του παρόντος δικαστηρίου κατά τη σημερινή δικάσιμο, για την ίδια πράξη ανυποταξίας, με τα αυτά ως άνω πραγματικά περιστατικά, για τα οποία και είχε ασκηθεί ποινική δίωξη και είχε παραπεμφθεί να δικασθεί με το υπ' αριθμ. 1712/2006 κλητήριο θέσπισμα του Εισαγγελέα του Στρατοδικείου Αθηνών, πλην της μονάδας που όφειλε να καταταγεί και της ημερομηνία διακοπής του φερομένου ως τελεσθέντος διαρκούς εγκλήματος της ανυποταξίας.

Ειδικότερα δε, στο υπ' αριθμ 48/2007 κλητήριο θέσπισμα προσδιορίζεται ως μονάδα κατατάξεως το ... και ως ημερομηνία διακοπής της ανυποταξίας η 8^η-8-2006, κατά την οποία ο κατηγορούμενος κατετάγη στο κι όχι το ... και η 18^η-7-2006, αντίστοιχα, όπως είχε ασκηθεί η ποινική δίωξη και είχε παραπεμφθεί να δικασθεί με

το υπ' αριθμ. 1712/2006 κλητήριο θέσπισμα. Τούτα, όμως, οφείλονται αφενός μεν σε σφάλμα του αρμοδίου στρατολογικού γραφείου, το οποίο υπέβαλε δύο μηνύσεις σε βάρος του ως άνω κατηγορουμένου, από τις οποίες προκύπτει ότι με την ίδια ΕΔΥΕΘΑ είχε κληθεί αυτός να καταταγεί την ίδια ημερομηνία σε δύο διαφορετικές μονάδες, αφετέρου δε σε προφανή παραδρομή, δεδομένου ότι από το αναγνωσθέν αντίγραφο φύλλου μητρώου του κατηγορουμένου, με ημερομηνία 22-11-2006, προκύπτει σαφώς ότι ο κατηγορούμενος την 18-7-2006 παρουσιάστηκε στο Β' Σ.Γ. Αθηνών αυθορμήτως και διέκοψε την ανυποταξία του, ενώ την 8-8-2006 κατετάγη στο Επομένως, κατά την ομόφωνη γνώμη των μελών του Δικαστηρίου, πρέπει να διορθωθεί επιτρεπτά η ημερομηνία διακοπής της ανυποταξίας στο υπ' αριθμ. 48/15-1-2007 κλητήριο θέσπισμα και να προσδιορισθεί ως τέτοιος η 18^η-7-2006. Έτσι υφίσταται και ταυτότητα ως προς το χρονικό διάστημα τελέσεως του εγκλήματος, πέραν της ήδη διαγνωσθείσας ταυτότητας των λοιπών πραγματικών περιστατικών.

III. Ενόψει όσων εκτέθηκαν και δεδομένου ότι η πρώτη χρονικά ποινική δίωξη, η οποία δικονομικά τερματίστηκε με την έκδοση της υπ' αριθμ. 641/14-2-2007 αθωωτικής αποφάσεως του Τριμελούς Στρατοδικείου Αθηνών, δεν πάσχει από κάποια ακυρότητα ούτε και έπεται διαδικαστικά της υπό κρίση μεταγενέστερης δίωξεως, κατά την ομόφωνη γνώμη των μελών του Δικαστηρίου, η τελευταία ποινική δίωξη που κινήθηκε σε βάρος του κατηγορουμένου με το υπ' αριθμ. 48/15-1-2007 κλητήριο θέσπισμα του Εισαγγελέα του Στρατοδικείου Αθηνών για ανυποταξία σε ειρηνική περίοδο, πράξη που φέρεται ότι τελέστηκε στο στρατόπεδο του από 23-1-1996 μέχρι 18-7-2006, κατ' ορθότερο προσδιορισμό του χρόνου διακοπής της ανυποταξίας, πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη λόγω εκκρεμοδικίας.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Κηρύσσει, παμψηφεί, απαράδεκτη την ασκηθείσα κατά του παραπάνω κατηγορουμένου ποινική δίωξη για, ανυποταξία σε ειρηνική περίοδο, λόγω εκκρεμοδικίας.

Κρίθηκε, αποφασίσθηκε και δημοσιεύθηκε αυθημερόν στο ακροατήριο.

Ο

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

T.Y.

Ο

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

T.Y.